

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE DES D'UNA MIRADA FEMINISTA

Fonamentació i Instruments internacionals i regionals

Ens posem les ulleres violetes per aconseguir que els ODS siguin una realitat a la vida de totes les dones i nenes, i així promoure el desenvolupament sostenible de les societats. Construïm el nostre treball des d'un marc conceptual de Drets Humans amb perspectiva de gènere i el feminisme interseccional.

Encara es manté la bretxa entre els drets formals i substantius en gairebé totes les parts del món i **el reconeixement formal de la igualtat entre homes i dones no és suficient per avançar en el ple exercici dels Drets Humans de les dones.**

Des de les últimes dècades del segle XX, **el moviment feminista i la teoria crítica feminista van denunciar, conceptualitzar, polititzar i evidenciar que:**

- La Declaració Universal dels Drets Humans parteix d'un **mite fundacional: La igualtat de totes les persones.**
- Es va construir prenent com a paràmetre de mesura un subjecte home, blanc, heterosexual, propietari, independent i autònom, que estava per sobre dels condicionants de classe, raça i gènere, i que exercia els seus drets a l'esfera pública. Deixant fora, per tant, les **realitats i necessitats específiques de les dones i d'altres grups i col·lectius.** Des del feminisme es va criticar la **visió androcèntrica i etnocèntrica** dels Drets Humans.

Que les *pràctiques nocives* no es basen en cultures, costums o religions, sinó en l'objectiu de controlar la sexualitat femenina i la **subordinació** de la dona a l'home.

- La redefinició de la relació públic-privat.
- El feminisme evidencia i denuncia el **sistema patriarcal.**
- La categoria universal *dona*, que recullen els instruments de Drets Humans, deixa fora les realitats i les experiències de dones concretes. Dones situades a l'encreuament de múltiples discriminacions resultants de les seves múltiples identitats: de gènere, però també de classe, edat, origen ètnico-racial, orientació sexual, diversitat funcional...

Gràcies a aquests conceptes feministes, generats des de les pràctiques i les vivències de les pròpies dones, s'han desenvolupat i es segueixent ampliant els **instruments de protecció i promoció dels Drets Humans de les dones.**

Conceptes clau construïts pels feminismes

No obstant això:

- La majoria de dones i nenes arreu del món segueixen discriminades.
- La **violència contra les dones** i les nenes es dona a tots els països, cultures i classes socials.
- El reconeixement dels **drets sexuals i reproductius** es nega a milions de dones i nenes a tot el món, impedit-les exercir control sobre el seu propi cos i sobre la seva sexualitat.
- Les dones de tot el món segueixen estan discriminades a l'esfera pública, la participació política, els mitjans de comunicació, etc.
- Existeix gran impunitat pel que fa als Drets Humans de les nenes i les dones.

Perquè l'enfocament jurídic sobre Drets Humans, expressat en Convencions i altres instruments de Drets Humans de les dones, és imprescindible però no suficient per provocar el canvi a la cultura que sustenta les relacions desiguals de gènere. Per això, des del feminisme, continuem treballant per canviar el paradigma patriarcal i per aconseguir la transformació social, dotant de contingut polític feminista els Instruments Internacionals de Drets Humans i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Feminisme interseccional

Instruments internacionals

Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona. CEDAW. 1979

- És un instrument jurídicament vinculant.
- Reconeix el paper de la cultura i les tradicions en el manteniment de la discriminació contra les dones i obliga els Estats a eliminar els estereotips en els rols d'homes i dones. Defineix discriminació a l'àmbit privat i l'àmbit públic.
- Faculta els Estats per adoptar mesures temporals d'acció afirmatives i conté el concepte de deguda diligència.

Declaració de les Nacions unides sobre l'eliminació de violència contra la dona. 1993

- Reconeix, per primera vegada i explícitament, que els drets de les dones són efectivament Drets Humans.
- Per primer cop un instrument internacional de Drets Humans reconeix que *la violència contra la dona constitueix una violació dels Drets Humans i les llibertats fonamentals* i es fa una condemna ferma de totes les formes de violència física, sexual i psicològica.

Conferència Internacional sobre Població i Desenvolupament. El Caire. 1994

- Primer instrument internacional que inclou explícitament *salut sexual i reproductiva i drets reproductius* dins dels Drets Humans que cal protegir.
- Reconeix els conceptes de salut sexual i reproductiva com a elements clau per al desenvolupament dels països i l'apoderament de les dones.

IV Conferència Mundial sobre la Dona. Beijing. 1995

- Amplia l'abast dels drets de les dones a qüestions que podrien reconèixer-se com una formulació inicial dels drets sexuals: *Els Drets Humans de la dona inclouen el seu dret a tenir control sobre les qüestions relatives a la seva sexualitat, inclosa la seva salut sexual i reproductiva, i decidir lliurement respecte d'aquestes qüestions, sense veure's subjecta a la coerció, la discriminació i la violència.*

Instruments regionals

Conveni d'Istanbul. 2011

- Primer instrument vinculant a Europa en matèria de violència contra les dones, la qual és considerada una violació de Drets Humans i una forma de discriminació contra les dones.
- Integra la noció de *deguda diligència*, que obliga els Estats a prevenir, investigar, sancionar i reparar els actes de violència.

Convenció Interamericana per prevenir, sancionar i erradicar la violència contra la dona. Convenció de Belem do Para. 1994

- Primer tractat regional en matèria de violència contra les dones.
- Reconeix la violència com a manifestació de les relacions de poder històricament desiguals entre dones i homes.
- Té especialment en compte la situació de vulnerabilitat a la violència que pugui patir la dona per raons, entre d'altres, de la seva raça o de la seva condició ètnica, de migrant, refugiada o desplaçada.
- Reconeixement de la violència perpetrada o tolerada per l'Estat o els seus agents, onsevulga que passi.

Consens de Montevideo. 2013

- L'execució del Consens de Montevideo és clau per als esforços dels Estats per assolir els ODS.
- Dóna seguiment al Programa d'Acció d'El Caire després de 2014.
- S'explicita el respecte a l'orientació sexual, la identitat de gènere i l'alusió a la població LGBT. També ressalta la importància atorgada als serveis de salut sexual i reproductiva, així com el valor del secularisme com a part essencial per a la realització plena de l'exercici dels Drets Humans.
- Alusió expressa a la prevenció de l'avortament insegur.

Protocol de la Carta Africana de Drets Humans i dels Pobles sobre els Drets de les Dones a l'Àfrica. 2003

- Instrument legal vinculant pels drets de les dones africanes, extén i reforça els drets consagrats en altres instruments de Drets Humans.
- El Protocol atorga a les dones una àmplia gama de drets econòmics i de benestar social.
- Inclou temes com el VIH i la Sida, la tracta, l'herència de les vídues i l'usurpació de propietats. El Protocol consagra el dret reproductiu de les dones a l'avortament mèdic si l'embaràs és fruit de violació o incest, o quan la gestació posa en perill la salut mental i física de la dona o la seva vida. Estipula que els Estats Part han de prendre mesures per prohibir legalment tota forma de mutilació genital femenina (MGF) i prevenir explotació i abusos contra les dones a la publicitat i la pornografia.

Realitzat per:

COOPERACCIÓ

Amb el suport de:

Més informació a: agendessexuals.wordpress.com